

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені БОРИСА ГРИНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я,
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

**«ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПОРТ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

МАТЕРІАЛИ

X Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції

15 грудня 2023 року

м. Київ

УДК: 796+61]:378(082)
DOI: 10.28925/2023.1512373conf

Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми, перспективи: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції. 15 грудня, 2023 р., Київ / Київ. Ун-т імені Бориса Грінченка; за заг. ред. О. В. Ярмолюк. К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2023. 542 с.

Містить матеріали про реалізацію інноваційних підходів до фізичного виховання і рухової активності різних верств населення, дослідження актуальних тенденцій в спортивній діяльності та впровадження здоров'язбережувальних технологій у сучасному науковому просторі. Розглянуто філософські, організаційні та соціально-економічні аспекти розвитку фізичної культури і спорту, медико-біологічні, фізіологічні та психологічні засади підготовки спортсменів, сучасний стан фізичного виховання молоді, фізичної терапії та ерготерапії.

Голова організаційного комітету: Г.О. Лопатенко.
Організаційний комітет: В.В. Білецька, А.М. Даниленко, І.М. Ляхова,
Н.М. Пилипченко, В.М. Савченко, Р.О. Сушко,
О.В. Ярмолюк.
Редакційна колегія: І.М. Ляхова, О.В. Ярмолюк.

Матеріали пройшли перевірку сервісом для запобігання плагіату **StrikePlagiarism**.

Наукове електронне видання включено до наукометричної бази **Google Scholar**.

Видання відкрито для вільного доступу на умовах ліцензії Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0), котра дозволяє іншим особам вільно розповсюджувати опубліковану роботу з обов'язковим посиланням на автор(ів) оригінальної роботи та публікацію роботи в цьому виданні.

Затверджено

Вченою радою Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 11 від 19 грудня 2023 року)

Електронна версія видання розміщена на сайті: <https://fzfv.kubg.edu.ua/>

Київський Університет імені Бориса Грінченка, 2023

Гришин І.Л., Антонова-Рафі Ю.В. ПОСТАНОВКА ЗАВДАНЬ ПРОГРАМ БІОМЕХАНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ ПРОГРАМ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА КОКСАРТРОЗ 2-3 СТУПЕНЮ ТА ВИБІР МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ	410
Гузела Т.В., Бутов Р.С. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПАЦІЄНТІВ З КОКСАРТРОЗОМ ЗА ДОПОМОГОЮ КІНЕЗІОТЕРАПІЇ	416
Денисовець А.П., Пантус О.О. ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	419
Ерохов Р.О., Ільїн В.М. НЕЙРОДИНАМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ І СТАН ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ ПРИ ДИСТРЕСІ ВОЄННОГО ЧАСУ	422
Ефімова А.І., Бугай Б.А. ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД ТЕХНОЛОГІЇ ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ СУГЛОБІВ НИЖНІХ КІНЦІВОК НА ПРИКЛАДІ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБУ	425
Закаляк Н.Р., Федів А.Ю. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ У ДІТЕЙ	431
Закаляк Н.Р., Щербанович В.Р. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ СКОЛІОЗІ	434
Калмикова Ю.С. ОБСТЕЖЕННЯ ТА ДІАГНОСТИКА ХВОРИХ НА МЕТАБОЛІЧНИЙ СИНДРОМОМ З БОЛЕМ У НИЖНІЙ ЧАСТИНІ СПИНИ	438
Качарова Є.В., Митько А.О., Нагорна В.О. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ БІОМЕХАНІЧНОГО АНАЛІЗУ У СПОРТИВНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ	444
Клуніченко К.У. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ	448
Коваленко Т.М., Гаїбова І.М. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ, ПОЛОГІВ ТА ПЕРИНАТАЛЬНІ НАСЛІДКИ У ЖІНОК, ЩО ПЕРЕНЕСЛИ COVID-19 В ПЕРІОД ГЕСТАЦІЇ	452
Колоскова Н.О., Харченко Г.Д., Савченко В.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ З ВКЛЮЧЕННЯМ ТРЕНУВАНЬ НА ДИХАЛЬНИХ ТРЕНАЖЕРАХ ПРИ ХРОНІЧНОМУ ОБСТРУКТИВНОМУ ЗАХВОРЮВАННІ ЛЕГЕНЬ	458
Кондак Н.М., Калмиков С.А, Калмикова Ю.С. ОСНОВНІ МЕТОДИ ФІЗІОТЕРАПЕВТИЧНИХ ВТРУЧАНЬ ПРИ ВАРУСНІЙ ДЕФОРМАЦІЇ СТОПИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	462
Кривякін О.О., Антонова-Рафі Ю.В., Худецький І.Ю. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ТРЕНАЖЕРІ «ОСНОВА» ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕЛЕМЕДИЧНОЇ ПЛАТФОРМИ	467
Крикунов О.О., Чабанова Н.В., Ніканоров О.К. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПРИ ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕННЯХ НИЖНІХ КІНЦІВОК З УРАЖЕННЯМИ ПЕРИФЕРИЧНИХ НЕРВІВ	469
Крикунов О.О., Ніканоров О.К. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЕПІЛЕПСІЇ ТА СУПУТНИХ НЕВРОЛОГІЧНИХ ПОРУШЕННЯХ	471
Лаврікова О.Ю., Калінкіна О.Д. ПРОЦЕС ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННІ ПАМ'ЯТІ У ОСІБ СЕРЕДНЬОГО ВІКУ ПІСЛЯ ГОСТРОГО ПОРУШЕННЯ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ	473

- напрями розвитку, проблеми та перспективи: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнарод. участю, м. Полтава, 8 вер. 2023 р. ПДМУ. Полтава, 2023:9-19.
6. На Ю. Evaluation of metabolic syndrome in patients with chronic low back pain: using the fourth Korea national health and nutrition examination survey data. *Chonnam Medical Journal*. 2011;47(3):160-4. DOI: 10.4068/cmj.2011.47.3.160
  7. Alberti KG, Eckel RH, Grundy SM, et al. Harmonizing the metabolic syndrome: a joint interim statement of the international diabetes federation task force on epidemiology and prevention; National heart, lung, and blood institute; merican heart association; World heart federation; International atherosclerosis society; And international association for the study of obesity. *Circulation*. 2009 Oct. 20;120(16):1640–1645. DOI: 10.1161/CIRCULATIONAHA.109.192644
  8. Шуба НМ, Студникова ВВ. Біль у нижній частині спини – актуальна проблема клінічної медицини. *Острые и неотложные состояния в практике врача*. 2006;1:42-6.
  9. Копчак ОО. Проблема болю в нижній ділянці спини з позиції доказової медицини. *Міжнарод. невролог. журнал*. 2020;16(3):92-100.
  10. Медведь ВІ. Метаболічний синдром: погляд терапевта. *Медичні аспекти здоров'я жінки*. 2017;3(108):14-9.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ БІОМЕХАНІЧНОГО АНАЛІЗУ У СПОРТИВНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Качарова Є.В.¹,

Митько А.О.^{1,2},

Нагорна В.О.^{1,2},

 0000-0002-5139-3751

 0000-0003-2607-7412

¹ Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна

² Federal University of Sport Magglingen EHSM, Magglingen, Switzerland

Вступ. Біомеханічні інновації в спортивній інженерії значно вплинули на спортивну реабілітацію та оптимізацію програм функціонального відновлення. Ці інновації призвели до розробки передових технологій і методів біомеханічного скринінгу, біомеханічного зворотного зв'язку в реальному часі та розробки індивідуальних програм реабілітації. Деякі з ключових методів і технологій у цій галузі включають:

1) біомеханічний скринінг – оцінюючи моделі рухів спортсмена, біомеханіки можуть визначити потенційні проблеми, які можуть призвести до травм. Раннє виявлення дозволяє впроваджувати цілеспрямовані втручання та навчальні програми для запобігання травматизму;

2) біомеханічні системи зворотного зв'язку в реальному часі – ці системи використовують передові технології для забезпечення зворотного зв'язку в режимі реального часу щодо рухових навичок у спорті та фізичній реабілітації. Доведено, що вони покращують рухові навички у спортсменів і прискорюють фізичну реабілітацію;

3) біомеханічне моделювання – цей метод використовує передові комп'ютерні технології для створення цифрового моделювання спортсменів і спортивних подій. Ці

моделі можна використовувати для аналізу моделей рухів, визначення потенційно схильних до травм зон і надання персоналізованих рекомендацій і вправ для мінімізації ризику травм;

4) контроль балансу та координації – хороший баланс і координація життєво важливі для спортивних результатів і запобіганню травмам. Самоперевірка рівноваги та координації може допомогти спортсменам визначити сфери, які потребують вдосконалення, і розробити цільові програми тренувань для покращення своєї продуктивності;

5) програми зміцнення та відновлення мають важливе значення для оптимізації спортивних результатів і запобіганню травмам. Індивідуальні програми, які враховують унікальні фізіологічні та анатомічні фактори жінок-спортсменок, можуть допомогти оптимізувати їх продуктивність і знизити ризик травм [1].

Одним з таких передових інноваційних методів біомеханічної оцінки рухів є OpenCap, розроблений інженерами Стенфордського університету, здійснює аналіз динаміки рухів людини за допомогою відео, знятого зі смартфона. Цей метод включає в себе аналіз активації м'язів, навантаження на суглоби та моментів руху в суглобах. Дослідження підтверджує його точність у прогнозуванні цих показників, а також його потенціал для скринінгу ризику захворювань, визначення ефективності втручання та реабілітаційних рішень як в спорті так і під час відновлення після травми [2]. OpenCap може використовуватися для виявлення асиметрії між кінцівками, що вказуватиме на неповну реабілітацію та погані після хірургічні функціональні результати. Додатково, він може застосовуватися і у польових дослідженнях при неможливості скористатися лабораторним устаткуванням, що є дуже актуальним питанням під час воєнного стану в Україні.

Мета дослідження – визначення ефективності застосування інноваційних методів біомеханічного аналізу у спортивній реабілітації.

Методи дослідження. Для проведення дослідження було обрано 10 здорових 18-23-річних жінок із як мінімум однорічним досвідом реабілітаційних тренувань після перенесених травм верхніх або нижніх кінцівок. Для здійснення біомеханічного аналізу та визначення ефективності реабілітаційних заходів жінкам, які брали участь у експерименті, пропонувалося виконати зв'язку вправ на координацію із застосуванням інноваційної системи контролю – OpenCap (opensimModel: LaiArnoldModified2017_poly_withArms_weldHand, posemodel: openpose, augmentermode: v0.2), у цій системі використовуються поєднання камер двох пристроїв iOS із веб-додатком, що працює на стандартному ноутбуці, записуючи відео на 60 Гц. Кожна вправа складалася з трьох циклів по п'ять повторень, що давало можливість подальшого розрахунку середніх значень для подальшого аналізу та оцінки методами математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналіз спеціальних джерел, дозволили визначити, що OpenCap може стати неодмінною частиною клінічної практики, сприяючи відстеженню прогресу реабілітації та прийняттю інформованих рішень [2]. Враховуючи його походження від інженерів Стенфордського університету,

які розробили відкритий вихідний код програми для зйомки рухів, OpenCap демократизує науку про рух людини, забезпечуючи ефективність за доступною вартістю в порівнянні із традиційними методами [3, 4]. Програма OpenCap дозволяє користувачам збирати синхронне відео на пристроях iOS, автоматично обчислювати скелетні рухи та сили опорно-рухового апарату [5, 6], надаючи також інструменти для подальшої обробки та візуалізації даних, як це показано на рис.1 та рис. 2.

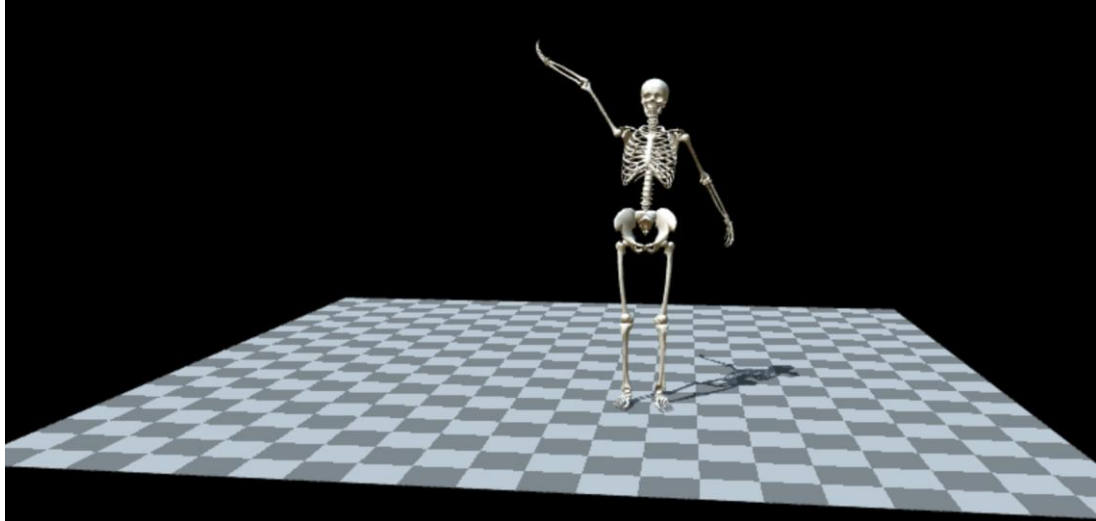

Рис. 1. Візуалізація опорно-рухового апарату учасниці експерименту під час виконання зв'язки вправ на координацію у програмі OpenCap

Biomechanical analyses of movement

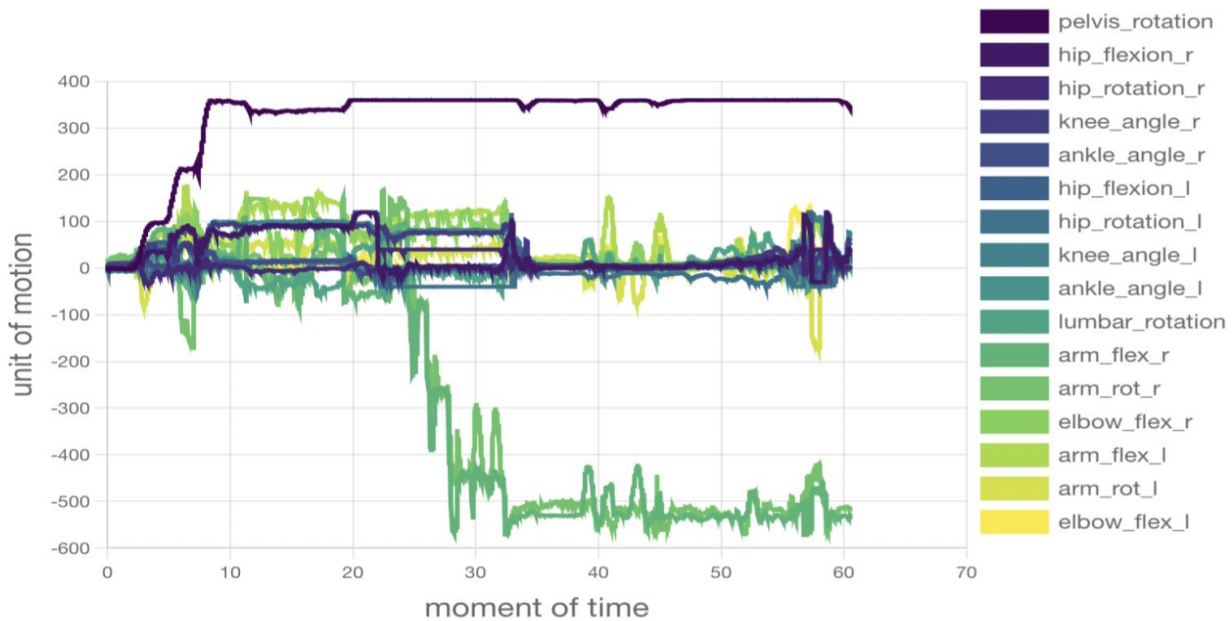
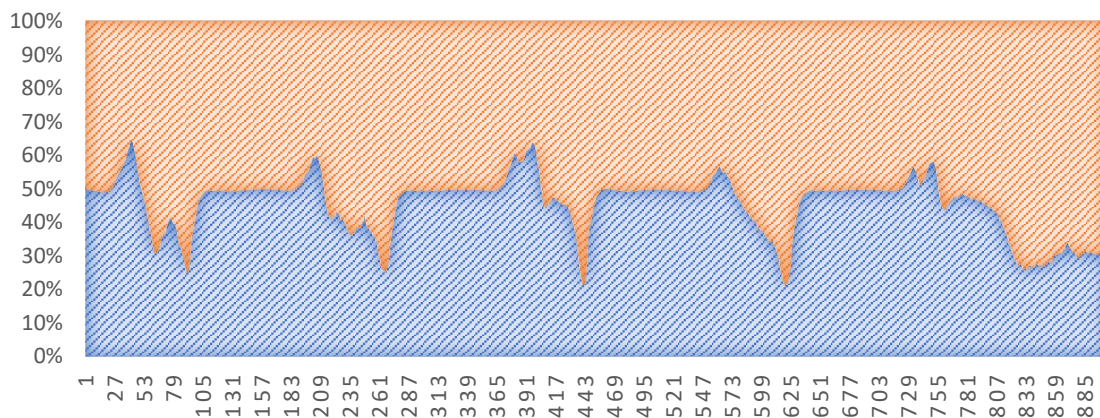

Рис. 2. Приклад автоматичного обчислення одиниць руху точок опорно-рухового апарату учасниці експерименту під час виконання вправи на координацію

Для виконання основного завдання нашого дослідження щодо наявності асиметрії опорно-рухового апарату після реабілітаційних заходів ми провели порівняльний аналіз зміни кутів у «здоровому» та у минулому травмованому колінному суглобі під час виконання вправи «присід» (рис. 3).

Зміна кутів під час присідів у колінному суглобі, який не було травмовано, та колінному суглобі, з яким проводилися тривалі реабілітаційні заходи, виглядають ідентично. Що було підтверджено нами при проведенні статистичного аналізу отриманих числових показників, а саме – коефіцієнт кореляції, $r = 0,99$ ($p < 0.01$), що говорить про високий показник симетричності рухів.

■ - Кут у колінному суглобі, який не було травмовано; ■ - Кут у колінному суглобі після травми

Рис. 3. Порівняльний аналіз щодо симетрії зміни кутів під час присідів у «здоровому» колінному суглобі та у такому, з яким проводилися тривалі реабілітаційні заходи після травми

Висновки. OpenCap представляє собою перспективний метод для аналізу динаміки людських рухів на основі відео зі смартфона, з потенційним використанням у скринінгу ризику захворювань, оцінці ефективності втручання та прийнятті інформованих рішень в спортивній реабілітації. Його перевагою є економічна ефективність та можливість проведення широкомасштабних досліджень в реальних умовах, що є актуальним методом біомеханічного контролю в умовах воєнного стану в Україні.

Література:

1. Hribernik M, Umek A, Tomažič S, Kos A. Review of Real-Time Biomechanical Feedback Systems in Sport and Rehabilitation. *Sensors* (Basel). 2022 Apr 14;22(8):3006. DOI: 10.3390/s22083006.
2. Uhlich SD, Falisse A, Kidziński Ł, Muccini J, et al. OpenCap: Human movement dynamics from smartphone videos. *PLoS Comput Biol*. 2023;19(10):e1011462. DOI:10.1371/journal.pcbi.1011462.

3. Brown C, Thompson P, Davis R. OpenCap: A game-changer in biomechanical analysis. *Sports Medicine and Rehabilitation Journal*. 2019;10(3):210-225.
4. Wilson E, Roberts M, Anderson T. Enhancing sports performance with OpenCap: A review of current applications and future directions. *Journal of Biomechanics*. 2018;35(4):567-580.
5. Zhang Q, Li W, Wang J. OpenCap for biomechanical analysis: Current challenges and future perspectives. *Journal of Sports Engineering and Technology*. 2017;20(1):17-32.
6. Garcia M, Johnson K, Davis L. Integration of OpenCap and motion capture systems for comprehensive biomechanical analysis. *Journal of Sports Science and Medicine*, 2016;15(4):530-545.

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Клуніченко К.У.,

 0009-0000-2654-7184

*Педагогічний фаховий коледж Комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради, м. Запоріжжя, Україна*

Вступ. Сучасні умови життя значно впливають на здоров'я студентів, порівняно із минулим. Фактори, такі як урбанізація, автоматизація виробництва, зменшення фізичної активності та збільшення нервово-психологічного тиску, в тому числі інформаційні перевантаження, стали більш відчутними. Ці аспекти сучасності різним чином впливають на здоров'я молодих людей.

Тому виникає необхідність у впровадженні конкретних і практичних заходів, спрямованих на поліпшення ситуації та забезпечення можливості ефективного управління здоров'ям сучасної молоді. Формування готовності до збереження здоров'я майбутнього фахівця визнається важливою соціально-педагогічною проблемою, що потребує негайного вирішення.

Вирішення цієї проблеми є ключовим завданням суспільства та освітніх інституцій, оскільки нині особливо актуальними стають питання стосовно зміцнення і виховання здоров'я студентів закладів фахової базової та повної вищої освіти. Одним з можливих шляхів досягнення цієї мети є розробка та впровадження технологій формування готовності до збереження здоров'я як невід'ємної частини професійної підготовки студентів. Все більше стає важливим формування здоров'язберезувальних технологій, спрямованих на розвиток індивідуально-ціннісних та діяльнісно-практичних орієнтирів для збереження і зміцнення здоров'я.

Останнім часом в педагогічних виданнях все частіше з'являються статистичні дані про захворюваність студентів на різні хронічні хвороби. Це викликає необхідність пошуку нових методів освіти і виховання, а також реорганізації його форм для ефективного збереження та зміцнення здоров'я молодого покоління. Подолання цієї